מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר ולהשתמש נכון במילות שאלה בסיסיות ומתקדמות
- להבחין בין שאלות סיבה לשאלות מטרה בהקשר טקסטואלי
- לנתח קטע קריאה ולענות על שאלות הבנה ברמת תיכון
- לנסח שאלות עצמאיות, מדויקות ומגוונות על טקסט נתון

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – פרק 1 • מילות שאלה: מהבסיס לרמה גבוהה – התאמת מילות שאלה

- 1 – ד (שואלת על אדם)
- 2 – ג (שואלת על דבר או עניין)
- 3 – א (שואלת על מקום)
- 4 – ב (שואלת על זמן)

חלק ב' – פרק 1 • מילות שאלה: מהבסיס לרמה גבוהה – ממילים פשוטות למילים גבוהות

- 1. א – איך
- 2. א – מה המטרה

חלק ג' – פרק 1 • מילות שאלה: מהבסיס לרמה גבוהה – כתיבה ושאלות עומק

- 1. לדוגמה: באיזה אופן תמר למדה עברית כל כך מהר?

חלק ד' – פרק 2 • שאלות סיבה ושאלות מטרה – הכרת מילות השאלה

- 1. ב – מדוע
- 2. ג – לשם מה

חלק ה' – פרק 2 • שאלות סיבה ושאלות מטרה – דוגמאות מהסיפור

- 1 – ב (שאלת סיבה)
- 2 – א (שאלת מטרה)

חלק ו' – פרק 2 • שאלות סיבה ושאלות מטרה – השלמה

- 1. קשר

חלק ז' – פרק 2 • שאלות סיבה ושאלות מטרה – כתיבה ויישום

- 1. לדוגמה: מדוע תמר החליטה לשאול שאלה בכל יום בעברית?

חלק ח' – פרק 3 • קריאה מעמיקה: "שאלה טובה פותחת דלת" – הבנת הנקרא

- 1. ב – ארגנטינה
- 2. ב – 16

חלק ט' – פרק 3 • קריאה מעמיקה: "שאלה טובה פותחת דלת" – מילות שאלה מתוך הקטע

- 1. נכון – כך כתוב בתחילת הקטע
- 2. לא נכון – תמר מתנדבת במרכז הקהילתי ומלמדת מבוגרים להשתמש בטלפון חכם

חלק י' – פרק 3 • קריאה מעמיקה: "שאלה טובה פותחת דלת" – השלמות מהקטע

- 1. כמה
- 2. מדוע

חלק י״א – פרק 3 • קריאה מעמיקה: "שאלה טובה פותחת דלת" – התאמת מילות שאלה

- 1 – ג (איפה התחנה?)
- 2 – ד (כמה זה עולה?)
- 3 – א (מדוע אומרים את זה כך?)
- 4 – ב (באיזה אופן אפשר להתנדב בעיר?)

חלק י״ב – פרק 4 • ניואנסים בין מילות שאלה דומות – זיהוי ההבדלים

1. ב – באיזה אופן היא ניסוח גבוה ורשמי יותר לאותה שאלה
2. ג – ממתי

חלק י״ג – פרק 4 • ניואנסים בין מילות שאלה דומות – התאמה לפי שימוש

- 1 – ד (שאלה כללית על הדרך שבה נעשה משהו)
- 2 – ג (ניסוח גבוה ורשמי יותר לשאלה על דרך הפעולה)
- 3 – א (שאלה כללית על זמן)
- 4 – ב (שאלה על הרגע שבו תהליך התחיל)

חלק י״ד – פרק 4 • ניואנסים בין מילות שאלה דומות – כתיבה והבחנה

1. אפשר להחליף למשל את 'מדוע אומרים את זה כך?' ב'מאיזו סיבה אומרים את זה כך?' – המשמעות דומה מאוד, ההבדל הוא ברמת הניסוח (גבוה יותר)

חלק ט״ו – פרק 5 • כתיבת שאלות: ראיון וחקירה – היכרות עם הקטע ומילות השאלה

1. נכון – כך נכתב בפתיחת הקטע.
2. לא נכון – בהתחלה שאלה שאלות פשוטות כמו "איפה התחנה?" ו"כמה זה עולה?"; השאלות המורכבות יותר הגיעו בהמשך.
3. נכון – היא מבררת סיבה, בדומה ל"מדוע" אך בניסוח גבוה יותר.

חלק ט״ז – פרק 5 • כתיבת שאלות: ראיון וחקירה – התאמת מילת שאלה לתפקידה

- 1 – ג (מבררת סיבה או גורם למעשה)
- 2 – א (מבררת דרך או צורת פעולה)
- 3 – ב (מבררת נקודת התחלה בזמן)

חלק י״ז – פרק 5 • כתיבת שאלות: ראיון וחקירה – כותבים שאלות לראיון

1. שאלה שמנוסחת כהלכה ומבררת סיבה, למשל: מאיזו סיבה בחרת לעבור דווקא לכאן?
2. שאלה שמבררת דרך פעולה, למשל: באיזה אופן את/ה עוזר/ת לקשישים בשכונה?

חלק י״ח – חזרה מסכמת – מילות שאלה מכל הפרקים

1. ב – איפה
2. א – איזה
3. ב – סיבה

חלק י״ט – חזרה מסכמת – כתיבה והבנה

1. תשובה חופשית; יש לציין הקשר מתאים לכל מילה ולהדגים בקצרה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמיד/ה מצטט/ת דוגמה מהקטע ומסביר/ה את ההבדל בין סיבה למטרה בבירור
- השאלה שנוסחה תקינה תחבירית ומשתמשת נכון במילת השאלה הגבוהה
- התשובה מתבססת על פרטים מדויקים מהטקסט ולא על ניחוש כללי

טיפים להפעלה:

- מומלץ לפרוס את החוברת על פני שני עד שלושה שיעורים: שיעור ראשון למילות שאלה ובחנת סיבה-מטרה, שיעור שני לקריאה והבנה, שיעור שלישי לכתיבת שאלות
- לתלמידים מתקשים אפשר לתת רשימת מילות שאלה כעזר ולבקש להשלים רק חלק מהשאלות בקטע הקריאה
- לתלמידים מתקדמים כדאי להוסיף דרישה לכתוב פסקה קצרה בסגנון הקטע, תוך שימוש בלפחות שלוש מילות שאלה גבוהות
- כדאי לקיים דיון קצר בכיתה על ההבדל בין סיבה למטרה לפני המעבר לתרגילי הכתיבה העצמאית

חוברת תרגול – מילות שאלה: מי? מה? איפה?

מילות שאלה – מי? מה? איפה? 🗝️

תיכון · חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מילות שאלה: מהבסיס לרמה גבוהה
2. פרק 2 – שאלות סיבה ושאלות מטרה
3. פרק 3 – קריאה מעמיקה: "שאלה טובה פותחת דלת"
4. פרק 4 – ניואנסים בין מילות שאלה דומות
5. פרק 5 – כתיבת שאלות: ראיון וחקירה

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – מילות שאלה: מי? מה? איפה?

חוברת התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת זו תתרגלו מילות שאלה ברמות שונות של דיוק ועומק, תוך התבססות על קטע הקריאה על תמר. עברו על הפרקים לפי הסדר, והשוו בין התשובות שלכם לדוגמאות המוצעות כדי לחדד את ההבנה.

בנק מילים: קשר | כמה | מדוע

1 חלק א' – פרק 1 • מילות שאלה: מהבסיס לרמה גבוהה – התאמת מילות שאלה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מי?	___	**א.** שואלת על מקום
2. מה?	___	**ב.** שואלת על זמן
3. איפה?	___	**ג.** שואלת על דבר או עניין
4. מתי?	___	**ד.** שואלת על אדם

2 חלק ב' – פרק 1 • מילות שאלה: מהבסיס לרמה גבוהה – ממילים פשוטות למילים גבוהות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בקטע נכתב: 'באיזה אופן אפשר להתנדב בעיר?' מילת השאלה 'באיזה אופן' מקבילה למילה הפשוטה:

(א) איך (ב) מתי (ג) איפה

2. החברה שאלה: 'לשם מה לשאול, אם אפשר לחפש לבד?' מילת השאלה 'לשם מה' קרובה במשמעותה ל:

(א) מה המטרה (ב) מה המקום (ג) כמה זמן

3 חלק ג' – פרק 1 • מילות שאלה: מהבסיס לרמה גבוהה – כתיבה ושאלות עומק

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט שאלה על הקטע באמצעות מילת השאלה 'באיזה אופן'.

4 חלק ד' – פרק 2 • שאלות סיבה ושאלות מטרה – הכרת מילות השאלה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מהמילים הבאות היא מילת שאלה המבקשת סיבה?

א) לשם מה ב) מדוע ג) באיזה אופן

2. איזו מהמילים הבאות היא מילת שאלה המבקשת מטרה?

א) מדוע ב) מאיזו סיבה ג) לשם מה

5 חלק ה' – פרק 2 • שאלות סיבה ושאלות מטרה – דוגמאות מהסיפור

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מדוע אומרים את זה כך?	___	**א.** שאלת מטרה
2. לשם מה לשאול, אם אפשר לחפש לבד?	___	**ב.** שאלת סיבה

6 חלק ו' – פרק 2 • שאלות סיבה ושאלות מטרה – השלמה

השלימו את המילה החסרה.

1. תמר ענתה לחברה שכשהיא שואלת אדם, היא מקבלת לא רק תשובה אלא גם

_____ .

7 חלק ז' – פרק 2 • שאלות סיבה ושאלות מטרה – כתיבה ויישום

ענו בקצרה.

1. נסחו שאלת סיבה (עם "מדוע" או "מאיזו סיבה") על ההחלטה של תמר לשאול שאלה בכל יום.

8 חלק ח' – פרק 3 • קריאה מעמיקה: "שאלה טובה פותחת דלת" – הבנת הנקרא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מאיזו מדינה עלתה תמר לישראל?

א) ברזיל ב) ארגנטינה ג) צרפת

2. באיזה גיל עלתה תמר לישראל?

א) 14 ב) 16 ג) 18

9 חלק ט' – פרק 3 • קריאה מעמיקה: "שאלה טובה פותחת דלת" – מילות שאלה מתוך הקטע

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	תמר החליטה לשאול לפחות שאלה אחת בעברית בכל יום, גם אם תתבייש.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	תמר מתנדבת בבית ספר ומלמדת שם ילדים קטנים.	☐	☐

10 חלק י׳ – פרק 3 • קריאה מעמיקה: "שאלה טובה פותחת דלת" – השלמות מהקטע

השלימו את המילה החסרה.

1. "_____ זה עולה?" הייתה אחת השאלות הפשוטות של תמר בתחילת דרכה

2. תמר שאלה "_____ אומרים את זה כך?" כשרצתה להבין כלל בעברית

11 חלק י״א – פרק 3 • קריאה מעמיקה: "שאלה טובה פותחת דלת" – התאמת מילות שאלה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. איפה	___	**א.** מדוע אומרים את זה כך?
2. כמה	___	**ב.** באיזה אופן אפשר להתנדב בעיר?
3. מדוע	___	**ג.** איפה התחנה?
4. באיזה אופן	___	**ד.** כמה זה עולה?

12 חלק י״ב – פרק 4 • ניואנסים בין מילות שאלה דומות – זיהוי ההבדלים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה ההבדל בין "איך?" לבין "באיזה אופן?"

(א) אין הבדל כלל (ב) באיזה אופן היא ניסוח גבוה ורשמי יותר לאותה שאלה

(ג) איך שואלת על מקום ובאיזה אופן שואלת על זמן

2. איזו מילת שאלה בקטע שואלת על נקודת התחלה בתהליך?

א) מתי ב) עד מתי ג) ממתי

13 חלק י"ג – פרק 4 • ניואנסים בין מילות שאלה דומות – התאמה לפי שימוש

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. איך / כיצד	___	**א.** שאלה כללית על זמן
2. באיזה אופן	___	**ב.** שאלה על הרגע שבו תהליך התחיל
3. מתי	___	**ג.** ניסוח גבוה ורשמי יותר לשאלה על דרך הפעולה
4. ממתי	___	**ד.** שאלה כללית על הדרך שבה נעשה משהו

14 חלק י"ד – פרק 4 • ניואנסים בין מילות שאלה דומות – כתיבה והבחנה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. מצאו בקטע משפט עם "מדוע" ונסחו אותו מחדש עם "מאיזו סיבה". האם יש הבדל במשמעות?

15 חלק ט"ו – פרק 5 • כתיבת שאלות: ראיון וחקירה – היכרות עם

הקטע ומילות השאלה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	תמר עלתה לישראל מארגנטינה בגיל שש עשרה.	☐	☐
2	בתחילת דרכה בעברית שאלה תמר שאלות כמו "מדוע אומרים את זה כך?".	☐	☐
3	מילת השאלה "מאיזו סיבה" משמשת לברר את הגורם למשהו.	☐	☐

16 חלק ט"ז – פרק 5 • כתיבת שאלות: ראיון וחקירה – התאמת מילת שאלה לתפקידה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מאיזו סיבה	___	**א.** מבררת דרך או צורת פעולה
2. באיזה אופן	___	**ב.** מבררת נקודת התחלה בזמן
3. ממתי	___	**ג.** מבררת סיבה או גורם למעשה

17 חלק י"ז – פרק 5 • כתיבת שאלות: ראיון וחקירה – כותבים שאלות לראיון

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו שאלה אחת שמתחילה ב"מאיזו סיבה" לראיון עם אדם שעבר הגירה לארץ אחרת, בהשראת סיפורה של תמר.

2. כתבו שאלה אחת שמתחילה ב"באיזה אופן" לראיון עם מתנדב או מתנדבת בקהילה.

18 חלק י"ח – חזרה מסכמת – מילות שאלה מכל הפרקים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מילת שאלה הכי מתאימה לבירור מקום?

א) מי ב) איפה ג) כמה

2. השלימו: "___ ספר קראת בחופש?" – איזו מילה מתאימה מבחינה דקדוקית?

א) איזה ב) איזו ג) אילו

3. מילת השאלה "מדוע" בודקת בעיקר:

א) מטרה ב) סיבה ג) זמן

19 חלק י"ט – חזרה מסכמת – כתיבה והבנה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו שתי מילות שאלה דומות (כמו 'למה' ו'מדוע', או 'איך' ו'באיזה אופן') והסבירו במשפט אחד מתי עדיף להשתמש בכל אחת.

כרטיס יציאה

אני יודע/ת להבדיל בין שאלת סיבה לשאלת מטרה ולתת דוגמה מהקטע

אני יכול/ה לנסח שאלה בעזרת מילים גבוהות כמו באיזה אופן או מאיזו סיבה

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀